

Project Zelfsturing en Eigenaarschap

Toewerkend naar het GO! ambitieplan 2030 willen we onze school anders en meer **flexibel organiseren**. Gelet op de voortdurend en snel veranderende maatschappij en de verwachtingen t.o.v. de toekomstige studenten is traditionele organisatie van het onderwijs en het leren niet langer te verantwoorden. Tegelijk stellen wij vast dat door een **groeïende diversiteit en nood aan inclusieve(re) scholen** 1leerkracht verantwoordelijk voor een groep leerlingen het allemaal niet meer gemanaged krijgt. Als we ons onderwijs en onze **onderwijskwaliteit** terug op de kaart willen zetten (en dat willen we) en ook het welbevinden van leerlingen en leerkrachten willen vergroten, moeten we het huidige systeem omdenken en aanpassen.

Ons uiteindelijke doel is dat **zelfsturende teams van leerkrachten** samen verantwoordelijk zijn voor **een multileeftijdsgroep van leerlingen die architect zijn van hun eigen leerproces**. Tegelijk willen we inzetten op duurzame en evidence informed kwaliteitsontwikkeling door het team competentier en vaardiger te maken in datageletterdheid om de eigen klas - en unitwerking systematisch en cyclisch te evalueren en bij te sturen.

We willen de leerlingen **tools, strategieën en vaardigheden** aanleren om te **groeien in zelfregulerend leren**. En dat begint bij de jongste kleuters. Niet alleen willen wij onze organisatie meer wendbaar maken, uiteraard hoort daar de nodige **professionalisering van het team** bij. We willen onnodige knippen in het onderwijs wegnemen en vooral de mogelijkheid, ruimte en flexibiliteit hebben om kinderen op hun eigen tempo te laten excelleren. Sinds 1 september 2023 hebben we onze school, na bijna twee jaar voorbereiden, in 4 units georganiseerd. Concreet zijn er 4 teams van leerkrachten die samen het onderwijsleerproces vormgeven van een groep kinderen waar verschillende leeftijden bij elkaar zitten. De focus in ons pedagogisch concept ligt op 'eigenaarschap' en 'empowerment', voor leerlingen en leerkrachten. Zelfregulerend leren is één van de thema's in de Toolkit van Leerpunt waarvan het effect(+ 8 maanden leerwinst) aantoonbaar is. Binnen de Vlaamse eindtermen zien we dat het belang van zelfregulerend leren zich weerspiegelt in de leergebied overschrijdende eindtermen 'leren leren' en in de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen voor het secundair onderwijs. Literatuur geeft echter aan dat weinig leerkrachten hun lerenden effectief voorbereiden op een zelfstandige manier van leren (Zimmerman, 2002; Pintrich, 2004; Winne, 2005;). Nochtans halen jonge kinderen volgens Dignath, Buettner en Langfeldt (2008) het meest voordeel uit training en kunnen leerkrachten een positieve invloed uitoefenen op de ontwikkeling van zelfregulerend leren (Perry & Vandekamp, 2000). Eigenaar zijn van je eigen leren en dat zelf ook kunnen aansturen vormen de sleutelcompetentie tot levenslang leren (Vandenbranden, 2019). Zelfregulerende vaardigheden zijn essentieel om in een snel veranderende wereld mee te kunnen. Het zorgt bovendien voor meer inzicht in de eigen manier van leren én kunnen en dus voor meer diepgaand leren. Onderzoek toont ook aan dat leerlingen die geleerd hebben om hun eigen leerproces meer te sturen, meer kans hebben op een succesvolle schoolloopbaan (Stijnen & Bastiaens, 2018). Leerkrachten hebben echter nood aan inzichten over hoe je zelfgestuurd of zelfregulerend leren kan toepassen in de klas, zo blijkt uit onderzoek (Kostons et al., 2014) en ook uit onze eigen praktijk in BS GAAF!

Algemene Succesfactoren: De keuze van de expert en de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van het online platform zorgde voor een uitgebreide en brede inhoudelijke basis. De ondersteuning van dit project met deze financiële middelen gaf het team en de schoolleiding extra impuls en ruimte om stappen vooruit te zetten m.b.t. de beoogde doelen. Het team is hierdoor gegroeid in de unitwerking en kan op deze winst verder bouwen.

Bedreigingen/moeilijkheden: De moeilijkheden die we hebben ervaren vallen algemeen te catalogeren als 'eigen aan schoolontwikkeling' en in die zin hebben we via goed projectmanagement geprobeerd in functie van de langetermijndoelen keuzes te maken.

Sofie De Pauw, directeur